Diplomatura d'Estadística.

Investigació Operativa Estocàstica. Examen Parcial

Curs 2001/02

Un aparell està composat per tres components i pel seu correcte funcionament precisa de tots tres en bon estat. Per conèixer com es distribueix el temps de vida d'aquests components s'ha efectuat una prova amb 122 unitats deixant-les funcionar fins que s'ha produï t un fallo.

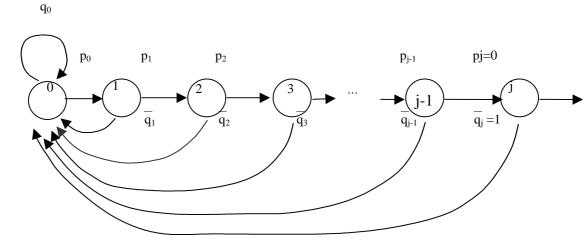
Setmanes d'ús	0	1	2	3	4	5	6	7
Unitats en	122	122	116	109	98	78	39	0
funcionament								
Fracció d'unitats	0	0.05	0.06	0.1	0.2	0.5	1	
avariades								

En produir-se el fallo del component es considera que aquest queda inservible i ha de ser reemplaçat per un de nou amb un cost total (operació+preu del component) de 6€ En fallar un component l'aparell pateix una aturada la qual provoca un cost de 8€ Es disposa d'una política de manteniment consistent en: un component es substitueix quan a) falla o b) finalitza la seva 3ª setmana de vida ja que se'l considera massa vell.

Es demana:

- 1. Establir la cadena de Markov corresponent al temps de vida d'un component utilitzant X_t = Número de setmanes complertes de vida del component. Calcular la matriu de probabilitats de transició, el diagrama corresponent, les classes de la cadena i la periodicitat de cada una d'elles.
- 2. Temps mig de funcionament d'una component dins l'aparell.
- 3. Probabilitat de que l'aparell pateixi una avaria en una setmana qualsevol.
- 4. Cost setmanal (cost dels reemplaçaments + cost de les avaries de l'aparell) a llarg termini que haurà de pagar-se per part dels propietaris.
- 5. Una empresa de tractament de ferralla compra els components ja siguin avariats o que hagin estat substituï ts amb tres setmanes de vida. Paga 1 € si el component resulta avariat o be 2 € si el component ha estat substituï t però encara funciona. Replantejant la cadena de Markov pel model de vida d'un component utilitzat en els apartats anteriors, es demana:
 - A) Calculeu la fracció de components que aquesta empresa comprarà que estiguin avariats.
 - B) Calculeu l'esperança dels diners que, setmanalment pagarà aquesta empresa per les components reemplaçades de l'aparell.

Solució: (j=3)

1)

$$p_0 = 1$$
 $p_1 = 0.95$ $p_2 = 0.94$ $p_3 = 0$ $q_3 = 0.05$ $q_3 = 0.06$ $q_3 = 1$

$$P = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0.05 & 0 & 0.95 & 0 \\ 0.06 & 0 & 0 & 0.94 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$
 Una única classe aperiòdica.

2) Per k=3

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & \cdots & 1 & 1 \\ p_0 & -1 & 0 & 0 & \cdots & \cdots & 0 \\ 0 & p_1 & -1 & 0 & 0 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \ddots & & \vdots \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \cdots & \cdots & -1 & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \cdots & \cdots & p_{k-1} & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \boldsymbol{p}_0 \\ \boldsymbol{p}_1 \\ \boldsymbol{p}_2 \\ \vdots \\ \vdots \\ \boldsymbol{p}_k \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ \vdots \\ \vdots \\ 0 \end{bmatrix}$$

Per tant:

$$\mathbf{p}_{1} = \mathbf{p}_{0} p_{0}$$

$$\cdots$$

$$\mathbf{p}_{k-1} = \mathbf{p}_{0} p_{k-2} \cdots p_{0}$$

$$\mathbf{p}_{k} = \mathbf{p}_{0} p_{k-1} \cdots p_{0}$$

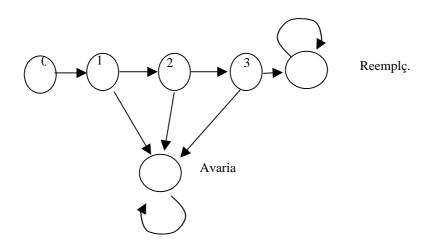
i ja que $S_i p_i = 1$ obtindrem: $p_0(1 + p_0 + p_0 p_1 + p_0 p_1 p_2 + \dots + \prod_{j=0}^{k-1} p_j) = 1$

$$p_0 = 0.26$$
 $p_1 = 0.26$ $p_2 = 0.247$ $p_3 = 0.23218$; $m_{00} = (1/p_0) = 3.84$ setmanes

(Se suposa que el reemplaçament de les unitats pels tècnics de manteniment es fa entre la 3ª i 4ª setmana)

(en cas de que se suposi que es fa exactament a les 3 setmanes de vida llavors la resposta és 2,84)

- 3) Probabilitat de fallo d'un component = $\mathbf{p}_0 q_0 + \mathbf{p}_1 q_1 + \mathbf{p}_2 q_2 + \mathbf{p}_3 q_3 = 0.051038$ Probabilitat de funcionament d'una component = 1-0.051038 = 0.948962Probabilitat d'avaria de l'aparell = $1-(0.948962)^3 = 0.14543$
- 4) Freqüència de reemplaçament = $3 \cdot 0.26 = 0.78$ $Cost = 8 \times 0.14543 + 6 \times 0.78 = 5.843$ $\blacktriangleleft/període$
- 5) Classes: $C(0)=\{0\}$, $C(1)=\{1\}$, $C(2)=\{2\}$, $C(3)=\{3\}$ Transitòries. $C(Avaria)=\{Avaria\}$, $C(Reemplç)=\{Reemplç.\}$ Absorbents

$$P = \begin{bmatrix} 1 & 0 & & & & & & \\ 0 & 1 & & & & & & \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & & 0 \\ 0.05 & 0 & 0 & 0 & 0.95 & 0 \\ 0.06 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0.94 \\ 0.1 & 0.9 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A \\ R \\ 0 \\ 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix}, \quad Q = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0.95 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0.94 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

a)

$$\begin{bmatrix} f_{0r} \\ f_{1r} \\ f_{2r} \\ f_{3r} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -0.95 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -0.94 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0.9 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0.8037 \\ 0.8037 \\ 0.846 \\ 0.9 \end{bmatrix}, f_{oA} = 1 - f_{or} = 0.1963$$

b) $(0.1964+2\ 0.8037 = 5.411\$ €component;

Nº de components setmanals reemplaçades pels propietaris de l'aparell: $3/\mu_{00}=3\pi_0=3\times0.26=0.78$ components/setmana

Esperança dels diners pagats per l'empresa de ferralla:

 $5.411 \times 0.78 = 4.22$ **€setmana**